

Ποιος διαπαιδαγωγεί τα παιδιά μας;

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

*Της Αριστονίκης Θεοδοσίου-Τρυφωνίδου**

Κατά τη διάρκεια του Α Παγκοσμίου πολέμου ο ταξίαρχος Μάρσαλ ανακάλυψε πως μόνο ένα ποσοστό 15-20% οπλιτών θα πυροβολούσε χωρίς ενδοιασμούς έναν ακάλυπτο και εκτεθειμένο στρατιώτη του εχθρού.

Τα ποσοστά αυτά επιβεβαίωσαν και οι έρευνες της Γκριφιθ, η οποία μελέτησε τα ποσοστά των νεκρών κατά τη διάρκεια των πολέμων του Ναπολέοντα αλλά και των μαχών του Αμερικανικού Εμφυλίου.

Από τις έρευνες αυτές άρα προκύπτει πως οι άνθρωποι δεν γεννιούνται ασυγκίνητοι φονιάδες. Άραγε τα ίδια ποσοστά υπάρχουν και σήμερα; Αν γινόταν μια έρευνα σήμερα για το πόσο εύκολα κανείς μπορεί να πάρει την απόφαση να σκοτώσει κάποιον, θα είχε τα ίδια αποτελέσματα;

Εξαιτίας της υπερβολικής και παρατεταμένης έκθεσης στην εικονοποιημένη βία, τα παιδιά μας υποβάλλονται σε μια συστηματική διαδικασία μετάλλαξης η οποία διαστρεβλώνει τη γνωσιακή, συναισθηματική και κοινωνική τους ανάπτυξη έτσι ώστε να διαποτίζει με εθισμό για βίαιη αντίδραση χωρίς τύψεις.

Ο Ντιούι δήλωνε πως οτιδήποτε περιβάλλει το παιδί συνάμα το διδάσκει. Σύγχρονες έρευνες αναφέρουν ότι τα παιδιά προσχολικής ηλικίας στις ΗΠΑ

παρακολουθούν δύο ώρες την μέρα κινούμενα σχέδια με αποτέλεσμα να εκτίθονται σε σχεδόν δέκα χιλιάδες βιαία επεισόδια ετησίως.

Το μέσο Αμερικανόπουλο μέχρι να κλείσει τα 18 θα έχει παρακολουθήσει διακόσιες χιλιάδες δραματοποιημένες εκδηλώσεις βίας και σαράντα χιλιάδες φόνους.

Ο δρ Πουσέντ καθηγητής ψυχιατρικής του πανεπιστημίου Χαρβαντ αναφέρει ότι οι επιπτώσεις της <κακοποίησης> που υφίσταται ένα παιδί το οποίο εκτίθεται στις βίαιες εικόνες των ΜΜΕ δεν διαφέρουν από εκείνες ενός θύματος σεξουαλικής κακοποίησης ή ενός παιδιού που ζει σε εμπόλεμη ζώνη.

Τα τελευταία χρόνια το τηλεοπτικό σύμπαν ανέλαβε τη διαπαιδαγώγηση των παιδιών μας. Αυτό το τηλεοπτικό σύμπαν μπολιάζει τα παιδιά μας με εντυπωσιακές εικόνες βίας με αποτέλεσμα να ενεργοποιείται μια βαθμιαία διαδικασία απευαισθητοποίησης και αλλαγής της προσωπικότητας.

Με αυτό τον τρόπο οι οικογενειακές καταβολές και νόρμες παραχωρούν τη θέση τους σε ένα νεοσύστατο πακέτο αξιών που αγκαλιάζει τις καταστροφές, τη βία, τον θάνατο. Παλιότερα οι τηλεοπτικοί ή κινηματογραφικοί ήρωες αποτελούσαν μέρος επινοημένων παιχνιδιών. Δηλαδή, τα παιδιά ενσωμάτωναν τους ήρωες των ΜΜΕ σε πρωτότυπες ιδέες, όπως αναπαράσταση μιας επίσκεψης στο φουρνάδικο της γειτονίας.

Αυτό είχε ως αποτέλεσμα οι ήρωες να κινούνταν σε ένα πλαίσιο που περιελάμβανε μεγάλη γκάμα χαρακτήρων από πραγματικές καθημερινές δραστηριότητες και εμπειρίες των παιδιών.

Με ψυχολογικούς όρους τα παιδιά εφάρμοζαν στο δημιουργικό τους παιχνίδι τους κοινωνικούς κανόνες και τις νόρμες και καθώς ακολουθούσαν σενάρια δικής τους επινόησης ενισχύονταν οι κοινωνικά αποδεκτές συμπεριφορές. Σήμερα τα παιχνίδια των παιδιών δεν είναι ούτε αυθόρμητα ούτε πρωτότυπα.

Τα παιδιά σήμερα μαθαίνουν μέσα από τα παιχνίδια τους να μιμούνται τις αποκλίνουσες οπτικές παραστάσεις. Τα παιδιά απορροφούν αχόρταγα την έξαψη και το πάθος μιας σκηνής που προβάλλει η οθόνη. Όλη αυτή η δραματοποιημένη βία καταγράφεται ευκολότερα στη μνήμη των παιδιών με αποτέλεσμα να αντιδρούν συναισθηματικά εκφράζοντας φόβο.

Ωστόσο, δεν μπορούν να τοποθετήσουν τις οπτικοποιημένες εικόνες και τα συναισθήματα που τους προκαλούν μέσα σε ένα κατανοήσιμο πλαίσιο. Πώς μπορεί να διακρίνει ένα παιδί την αντισταθμιστική πληροφόρηση μιας σκηνής όπως τα αρνητικά κίνητρα και την τιμωρία που θα υπονοηθεί στο τέλος;

Τα μικρά παιδιά φαίνεται να θεωρούν πραγματικά ότι εμφανίζεται με μια υλική υπόσταση. Στην αρχή τα παιδιά μαθαίνουν μέσω της μίμησης και μετά από επανωτές επαναλήψεις μαθαίνουν μέσω της ταύτισης. Η βία μεταλαμπαδεύεται.

Τα αποτελέσματα αυτά είναι ανησυχητικά. Ακούστε τι λένε τα παιδιά σας για την βία. Πώς την ερμηνεύουν; Περιορίστε την επαφή των παιδιών με το βίαιο τηλεοπτικό σύμπαν και αφιερώστε τους περισσότερο από το δικό σας χρόνο.

** Η Αριστονίκη Θεοδοσίου-Τρυφωνίδου είναι Ψυχολόγος Σχολικής - Εξελικτικής κατεύθυνσης*

Πηγές: Thessaloniki Arts and Culture- tvxs.gr